

Становище на експертите, работещи на трудов или фирмен договор към ОП "Софияплан", относно предложение за изменение и допълнение на правилника на предприятието

До
Йорданка Фандъкова
Кмет на Столичната община

С копие до
Здравко Здравков
Главен архитект на Столичната община

02.07.2021 г., София

Уважаема госпожо Фандъкова и архитект Здравков,

Настоящият текст е съставен от екипа на Софияплан – експертите, работещи на трудов или фирмен договор към предприятието. Становището е резултат от дискусия, в която участваха всички членове на екипа. Текстът изразява нашите допирни точки и разбираня. Пишем това становище от позицията на специалисти в сферата на стратегическото планиране и пространственото развитие и с желанието да допринесем за по-добри и по-продуктивни работни процеси в рамките на Столичната община.

Разбираме, че е започнат процес по провеждане на обществени консултации относно изменение и допълнение на Правилника за организация на дейността на Общинско предприятие ОП „Софияплан“, предложени с Доклад с рег. № СОА21-ВК66/03.06.2021 г. на арх. Здравков. Предложението засяга:

1. разширяване на обхвата на дейности на Софияплан в посока координация на изпълнението (тоест прилагането) на стратегическите документи и ключови за общината проекти между отделните направления в Столичната общинска администрация.
2. увеличаване на щатния брой служители с един, а именно позицията заместник-директор, който да осъществява описаните дейности и да подпомага директора при управление на предприятието.

Бихме искали да подчертаем, че сме застъпници на идеята за създаване на екип за координация по прилагането на устройствените и стратегическите планови документи между отделните направления в Столичната общинска администрация, като това включва и координация при осъществяването на ключови за общината проекти. В хода на нашата работа сме установили, че за да бъде предаден в пълнота замисълът на един план или стратегия, както и за да постигне този план интегриран и цялостен ефект, то е необходимо ангажирането на капацитета на различни звена на общинската администрация, но и на организации и фактори извън нея. Това изисква полагане на усилия за координацията между екипи, медиация между заинтересовани страни и организация на работни процеси. **В този смисъл приветстваме действия в тази посока.**

Нееднократно сме полагали усилия да координираме действията между различни звена на общината. Последни примери за това са съставянето на „Програма за София“, както и кандидатурата на Столичната община по програма „Хоризонт 2020“ за създаването на проект за реализацията на воден парк „Искър“. Първият е стратегически документ, а последният е ключов проект. Осъзнаваме, че и в двата случая става въпрос за процеса на създаването на план или стратегия, а не за тяхното прилагане. **Но и в двата случая, както и постоянно в нашата работа, изпитваме ограниченията на**

позицията в йерархията на общинските структури, която има едно общинско предприятие. Това често води до затруднена комуникация и липса на готовност за съвместна работа от страна на други общински звена, а понякога дори възпрепятства качествено изпълнение на нашите дейности.

В този ред на мисли сме убедени, че в позицията, която Софияплан има – общинско предприятие, няма да може ефективно да координира изпълнението (тоест прилагането) на стратегическите документи и ключови за общината проекти между отделните направления в Столичната общинска администрация. И тъй като от друга страна сме съгласни, че тази координация е изключително важна, сме на мнение, че единственият ефективен начин подобен процес да доведе до положителни резултати е звеното за координация да бъде на пряко подчинение на кмета на Столичната община. Само чрез авторитета и водещата позиция на кмета може да се постигне ангажирането на общински, а и не само, структури, които иначе не са склонни да сътрудничат отвъд рутинните си, административно описани задължения.

Промяната в посока по-добра координация между общинските звена, както и между общината и ключови партньори не е възможна чрез назначаването само на един човек. Това няма да постигне желанния ефект поради няколко причини:

- обемът работа по координиране е съпоставим с този на Софияплан в настоящия му числен състав. За пример можем да дадем взаимодействието ни с два големи частни инвестиционни проекта – квартал Запад и квартал на бул. Никола Мушанов. Подготовката на становищата ни по тях, които да отразят максимално пълно предписанията на стратегическата рамка на Столичната община, и да отправят необходимите препоръки, ангажираха за всеки от проектите около 2 седмици работно време на петима експерти от екипа на Софияплан. В бъдещи ключови проекти като Централна Баня, или осъществяването на мерките, от които и да е от наскоро приетите общински планове и стратегии, би изисквало в пъти повече време и персонал, както и задълбочаване в детайлите на инвестиционния процес. Имайки предвид планирането на вече определените задачи в годишната програма на Софияплан, както и очакванията за следващите поне две години, свързани с изменението на ОУП, ни води до заключението, че екипът ни, в сегашната си численост и експертен състав няма да може да поеме такъв тип допълнителни дейности.
- дейността на общинските звена е регламентирана или с нарочен правилник за дейността, като този на Софияплан, или с Устройствения правилник за организацията и дейността на столичната общинска администрация. Дори в момента има дирекции, които цитират липсата на изрично записано задължение в Устройствения правилник за това да предоставят данни, отчети и съдействие за целите на стратегическото и устройствено планиране. Считаме, че има риск тази ситуация да се повтори при опитите за координация на прилагането на плановете и стратегиите, както и осъществяването на ключовите проекти. Без промени в Устройствения правилник е налице риск от дублиране на функции и неяснота в отговорностите.
- за едно общинско предприятие е истинско предизвикателство да задължи заместник-кмет или директор на дирекция да участва в срещи, да сътрудничи, да споделя и отчита своите действия в рамките на един проект, или при реализацията на дадена стратегия. Опитът ни го показва дори на етапа изготвянето на стратегии и резултатите невинаги са задоволителни.

Смятаме, че процесите по създаването на плановете и стратегиите и тези по тяхното прилагане, вкл. координацията свързана с това, трябва да се

осъществяват от различни структури. Не познаваме практика тези дейности да са поверени на една и съща структура, дори по-скоро бихме могли да посочим примери за целенасоченото разделение на тези два процеса. В Закона за устройството на територията например са дефинирани различни роли: възложител, изпълнител, проектант, консултант. В този контекст Софияплан е в ролята на проектант. Проектантът може да извършва т.нар. „авторски контрол“, или в случая на Софияплан мониторинг по прилагането на плановете и стратегиите. Но организацията по осъществяването на един план, стратегия или проект трябва да бъде в ръцете на възложителя, или ангажиран от него консултант. Но не и да бъде извършвана от проектанта.

Според действащия правилник за осъществяване на дейността на ОП „Софияплан“, приет с Решение №391 по протокол №19/10.09.2020г. основната дейност на предприятието, регламентирана в чл. 2, е свързана със стратегическо и пространствено планиране. Това е основанието, на което е формиран сега действащият експертен екип, който е ангажиран въз основа на ясно разписани длъжностни характеристики и компетенции на служителите, които са необходими, за да служат за изпълнението на целите на стратегическото и пространственото планиране на общината. Предлаганото разширение на обхвата на дейността на Софияплан предполага необходимостта от преосмисляне и разширяване на изискванията и експертната компетентност към човешкия ресурс, който би следвало да реализира предлаганата промяна в дейността на предприятието.

Имаме сериозни опасения относно продуктивността на предложението координирането при прилагането на устройствените и стратегическите планови документи да се осъществява от зам.-директор на Софияплан. **Анализите и създаването на плановете и стратегии е съвсем различна дейност от тази по координацията на тяхното прилагане.** В първия случай се набляга на процеси по събирането, структурирането, обвързването, актуализацията и редица други дейности, свързани с данни, техният анализ, привличане на външна, често академична експертиза, консултирането и ангажирането на заинтересовани страни и съставянето на текстов и картов материал, докато във втория случай акцентът трябва да пада върху публичната комуникация, информационните материали, управлението на отговорности, вкл. правно-регламентирани, подреждането във времето и приоритизирането на разнообразни дейности на различни екипи и подобни. Тоест, необходими са различни експертиза и умения на екипа, изпълняващ тези дейности.

Целта на това становище е да направим конструктивно предложение, с което да помогнем за по-ефективната работа в Столичната община. Предложението ни е звеното за координация да бъде създадено на пряко подчинение на Вас, кмета на общината. Звеното следва да съдържа специалисти с основни екпертни направления: право, връзки с обществеността, управление и координиране на проекти, стратегическо планиране, инвестиционно проектиране и др. Следва също да подчертаем, че в настоящата законова уредба прилагането на устройствените плановете, респективно и координирането на този процес, е вменено на главните архитекти на общините.

Вярваме, че създаването на координационно звено ще има силен положителен ефект върху продуктивността, а и имиджа на общинската администрация. Но също така знаем от опита си, че чрез предложеното изменение на правилника на Софияплан, това няма да бъде постигнато. Мотивацията за нас винаги са били създаването на качествен продукт и приноса за положително развитие на общината. Смятаме, че ако предложените промени се осъществят, ще бъдат създадени неизпълними очаквания към нашия екип, ще бъде изместен, вместо решен, въпросът с координацията, а в крайна сметка ще бъде компрометирано

качеството на общата ни работа. Предлагаме докладът, повод за нашето становище, да бъде съществено редактиран, отчитайки аргументите, изразени в настоящия текст, преди разглеждането му в Столичния общински съвет.

С уважение,

Аглика Георгиева, еколог

Александър Петров, ландшафтен архитект

Велина Григорова, ВиК инженер

Дарина Манолова, архитект

Даяна Николова, архитект

Емил Христов, урбанист

Жоржета Рафаилова, архитект

Жоро Пенчев, софтуерен инженер

Ива Белокапова, координатор данни

Йосиф Рахия, ИТ експерт

Калоян Карамитов, урбанист

Костадинка Василева, счетоводител

Любо Георгиев, директор

Миглена Герасимова, урбанист и социолог

Милена Борукова, геодезист

Миля Димитрова, консултант Екология

Невена Германова, социолог

Нели Найдова-Железова, офис мениджър

Никола Белчев, урбанист

Николай Найденов, геодезист-картограф

Николай Стойков, ГИС системи

Петър Мънъри, транспортно планиране

Силвина Фурнаджиева, мениджър проекти

Симеон Малинов, ландшафтен архитект

Станимира Николова, урбанист

Стела Христова, експерт градско управление

Христо Харлов, архитект

Цветан Колев, транспортен инженер